

Föreningen Sveriges Belarusier

Underlag till beslut om namnändring av Vitryssland

Sammanställt i samarbete med Initiativgruppen för Belarus

13 augusti 2010

Bakgrund till initiativet

Den 19 september 1991 klubbade parlamentet i Vitryssland (då fortfarande en Sovjetrepublik) igenom lagen om en officiell namnändring av landet till "Respublika Belarus" (se Bilaga 2). Lagen föreskrev även att det nya namnet "ska translittereras till övriga språk i enlighet med det belarusiska uttalet". Nio månader senare, i augusti 1992, under den 16:e sessionen av FN:s expertgrupp för geografiska benämningar (**UNGEGN**) som hölls på FN:s högkvarter i New York, enades experterna om en enhetlig lista av korrekta officiella landsnamn för alla världens länder på sex språk (engelska, franska, spanska, ryska, kinesiska och arabiska). Den av FN stadgade officiella benämningen för Vitryssland skulle enligt den följa landets nyliga namnändring, vilket skulle innebära en namnändring på alla dessa språk. Bland experterna fanns även en svensk delegation bestående av **Leif Nilsson**, platsnamnskonsult från **Institutet för språk och folkminnen (SOFI)**, **Staffan Nyström** från **Riksantikvarieämbetet** och **Annette Törensjö** från **Lantmäteriet**. En av delegationens uppgifter var att medverka till att lokalt förankra de geografiska benämningar som normeras av UNGEGN. Det låg således inom den svenska delegationens kompetens att upplysa Sveriges regering och institutioner om att Vitryssland (bland andra länder) har bytt namn och föreslå en motsvarande svensk namnändring. Huruvida detta skedde eller inte är för oss okänt, men att namnändringen aldrig skedde officiellt på svenska är ett faktum som både upprör och bekymrar. Landet fortsätter därmed att i hela Sveriges officiella språkbruk bära samma svenska namn som sovjetrepubliken en gång bar.

Allteftersom antalet belarusier i Sverige ökade har denna omständighet börjat väcka alltmer bekymmer hos våra landsmän. Detta beror främst på att benämningen "vitryss" är starkt missvisande och skapar en ofrånkomlig association till Ryssland, vilket speglas i sättet vitryssarna uppfattas och bemöts av svenskarna.

I april 2009 vände sig en grupp svenska belarusier, med stöd av ett flertal svenska politiker (bl a EU-ministern **Birgitta Ohlsson (FP)** och riksdagsledamöterna **Urban Ahlin (S)**, **Fredrik Malm (FP)** och **Cecilia Wigström (FP)** samt Sveriges ambassadör i Vitryssland **Stefan Eriksson** till **Språkrådet** och **Svenska Akademien** med en vädjan att ändra den officiella svenska benämningen på landet Vitryssland och dess folk vitryssar i enlighet med den officiella namnändringen som skedde 1991, förslagsvis till "Belarus" och "belarusier". Språkrådet förklarade, i samråd med Språkvårdsgruppen, att man saknar mandat att ändra det officiella landsnamnet och hänvisade till regeringen.

På regeringskansliet behandlades ärendet av **Anna Hammarlund-Blixt** och sedan av **Johan Frisell** på **Utrikesdepartementets enhet för Österuropa och Centralasien**. Den 24 augusti 2009 meddelade Johan Frisell att Utrikesdepartementet inte tänker stödja någon namnändring. Motiveringen löd som följer:

"Frammände stater har ofta försvenskade namn. Namnet Vitryssland används i Sverige av hävd och får till skillnad från namnet Belarus anses ingå i normalt språkbruk. Språkrådet bedömer inte att andra språks namn för Vitryssland är skäl nog för ett byte. Utrikesdepartementet kommer således även i fortsättningen att använda namnet Vitryssland."

När Initiativgruppen för Belarus kontaktade Språkrådets handläggare **Ola Karlsson** för att undersöka om UD:s beslut verkligen hade stöd hos Språkrådet, förklarade han att Språkrådet inte gav någon sådan rekommendation till UD. Tvärtom meddelade han att Språkrådet har framfört till UD att många belarusier retar sig på namnet "Vitryssland" och upplever det som missvisande, men att ett beslut om namnändring inte kan grundas på lingvistisk argumentation, utan är ett politiskt beslut som måste fattas av regeringen. Det är också anmärkningsvärt att UD:s beslut fattades under tiden då Språkrådet fortfarande behandlade ärendet och långt innan Språkvårdsgruppen möttes för att fatta beslut om huruvida det råder lingvistiska underlag till ett namnbyte. När gruppen enades om att framföra sina rekommendationer till regeringen var UD:s beslut redan fattat.

Den 25 september 2009 meddelade Svenska Akademiens ordförande **Peter Englund** att man kommer att stödja namnbytet och lovade att införa den nya folkslagsbenämningen "belarusier" i den kommande utgåvan av Svenska Akademiens Ordlista. Snart efter det bildade vitryssarna i Sverige föreningen Sveriges Belarusier. Med det har vi markerat att begreppet "belarusier" nu är en del av det svenska språkbruket. Alla våra medlemmar använder numera det begreppet istället för "vitryss" i sin

vardag. Det gör även svenskarna i vår omgivning. Den nya benämningen kommer att successivt institutionaliseras allteftersom fler får reda på det, och vi kommer att aktivt påpeka det för alla runt oss. Dock kommer det aldrig att kunna trycka undan begreppen "vitryss" och "Vitryssland" så länge de statliga institutionerna fortsätter använda dem. Till skillnad från vanliga ord kan inte landsnamn växa fram och ändras organiskt. Precis som med personnamn kan det bara finnas en korrekt landsbenämning, och den bestäms av ingen annan än den svenska regeringen.

I ljuset av ovanstående tänker Sveriges Belarusier återuppta dialogen med regeringen om ett svensk namnbyte för Vitryssland. Vårt samlade intryck är dock att Utrikesdepartementets handläggare inte förstår allvaret i vilka konsekvenser det missvisande namnet "Vitryssland" innebär för våra landsmän i Sverige. Frisell och Hammarlund-Blixt är välutbildade tjänstemän som inte låter ord skymma fakta, men de flesta svenskarna är inte lika väl förkovrade i internationell geografi, etnicitet och politik. Den utbredda okunskapen om länderna på andra sidan Östersjön i kombination med ett oerhört klumpigt översatt landsnamn skapar en helt förvrängd och negativ bild av oss "vitryssar" bland "vanliga svenskar", och vår etniska identitet framstår som ett rent skämt.

För att göra detta extra tydligt har Föreningen Sveriges Belarusier genomfört en kvantitativ undersökning i syfte att utreda huruvida det svenska namnet "Vitryssland" bidrar till en snedvriden syn på belarusier bland svenskar. Nedan följer en sammanställning av undersökningens resultat.

Metod och population

562 slumpmässigt valda personer deltog i undersökningen via en webbaserad enkät som tillhandahölls via en tjänst skapad av SurveyPirate AB. Över 90 % av respondenterna bjöds in till undersökningen via en grafisk annons på det sociala nätverket Facebook som vid tidpunkten hade 3 342 480 användare i Sverige (ca 37 % av Sveriges befolkning). Eftersom åldersspridningen bland användarna på Facebook inte är välrepresentativ för hela Sveriges befolkning är det viktigt att notera att åldersgruppen 18-30 är sannolikt starkt överrepresenterad bland undersökningens respondenter. Vi anser dock inte att detta på något sätt kan sänka relevansen i undersökningens resultat. Annonsen visades 1 964 327 gånger för slumpmässigt valda användare i alla åldersgrupper (ibland flera gånger för samma användare), vilket har genererat 562 fullständigt ifyllda enkäter. Annonsens text avslöjade inte på något sätt undersökningens verkliga syfte. Den enda information som gavs respondenten var att undersökningen handlar om fördomar. Sveriges Belarusier har inte haft någon direkt kontakt med respondenterna och deras identiteter är inte kända. Knappt 10 % av respondenterna har värvats viralt. Av dessa har endast individer som inte står i bekantskap med någon medlem i Sveriges Belarusier tillåtit delta i undersökningen.

Undersökningen bestod av sju frågor. Gemensamt för samtliga var att respondenten ombads att svara intuitivt, utan att tänka efter eller slå upp rätt svar. Hypotesen som behövde bekräftas är att svenskarna associerar Vitryssland i större utsträckning än andra närliggande stater med Ryssland och att detta till stor del beror på det svenska namnet på landet.

Association av givna begrepp

En fråga i undersökningen listade en lång rad begrepp med olika värdeladdning. Många av begreppen är relaterade eller vanligt förknippade med specifika länder och folk, medan vissa är mer neutrala. För varje ord i listan ombads respondenterna att välja ett av sex länder som de intuitivt associerar mest med ordet. Länderna är Vitryssland och alla dess grannländer utom Ryssland, samt Finland. Vår hypotes var att många av respondenterna kommer att förknippa ord som de i vanliga fall skulle ha förknippat med Ryssland, med Vitryssland i en större utsträckning än med andra länder i samma grannområde. Finland togs med som ett land svenskarna normalt sett vet mycket om i syfte att belysa eventuella avvikelser på grund av kunskapsbrist.

Låt oss titta på vilka länder våra respondenter associerar med två vanliga djur – **ren** och **björn**. Av alla länder i urvalet finns renar bara i Finland, vilket borde vara ett tämligen känt faktum även bland de mindre bildade. Detta speglas också i svaren – 76 % associerar ordet "ren" med Finland. Estland är på andra plats med bara 8 %.

Björnar finns däremot i samtliga sex länder, vilket är ett mindre känt faktum och lämnar därför mer utrymme för förutfattade meningar – just det som vi är ute efter. Det är även allmänt känt att björnen är en internationellt känd kulturell symbol för Ryssland.

	Finland	Estland	Litauen	Vitryssland	Ukraina	Lettland
Ren	76,0% (427)	8,0% (45)	2,0% (11)	6,0% (34)	3,7% (21)	4,3% (24)
Björn	47,9% (269)	5,5% (31)	2,7% (15)	33,6% (189)	8,4% (47)	2,0% (11)

Som vi ser är det fortfarande Finland som leder – nästan 48 % associerar ordet "björn" med Finland. Sannolikt beror det på Finlands geografiska närhet till Sverige, vilket låter även den ovetande anta att eftersom björnar finns i Sverige finns de sannolikt även i Finland, men också på att många av respondenterna förmodligen känner till att så är fallet. Av de övriga, och förmodligen för respondenterna mindre kända länderna, sticker Vitryssland plötsligt ut med hela 33,6 %. Är det så att respondenterna är mer bekanta med Vitrysslands fauna än med Polens, Litauens, Lettlands och Ukrainas? Eller är det snarare den ryska björnen som känns igen i landsnamnet? Kanske är det så att många inte riktigt kan placera Vitryssland på kartan och därför antar att det ligger högt upp i norr, eftersom de associerar "vit" med snö, och därav har ett klimat som liknar det svenska och är således ett lämpligt bohag för björnar? Vi lämnar friheten åt läsaren att dra egna, mindre långsökta slutsatser, medan vi tittar på nästa ordpar.

Säckpipa och **balalajka** är två traditionella folkinstrument, karaktäristiska för vissa specifika musikkulturer, den skotska och den ryska. En mindre välkänd variant av säckpipan är även ett belarusiskt folkinstrument, men det förväntas inte våra respondenter veta. I deras ögon bör inte något av dessa två instrument ha någon som helst koppling till något av länderna i urvalet. Det antagandet bekräftas ganska väl vad gäller säckpipan. Det finns ingen märkbar övervikt hos något av länderna – alla fick mellan 15 och 23 %, utom Finland som fick 10 %. Finlands något lägre värde kan förklaras av Sveriges närhet till Finland och att svenskarnas kunskap om landet är tillräckligt stor för att en finsk säckpipa inte ska kännas helt intuitiv för 90 % av populationen.

I balalajkas fall är utfallet detsamma, med den skillnaden att hela 33 % associerar Vitryssland med balalajka. Lettland överraskar med en exceptionellt låg associationsgrad till balalajka – bara 4,6 %. Även om det senare är svårt att förklara har våra respondenter helt rätt – Lettland har verkligen väldigt lite med balalajkor att göra. Det har dock även Vitryssland, men tydligen upplever våra respondenter det inte så.

	Finland	Estland	Litauen	Vitryssland	Ukraina	Lettland
Säckpipa	10,0% (56)	22,1% (124)	18,1% (102)	13,7% (77)	19,8% (111)	16,4% (92)
Balalajka	15,1% (85)	11,9% (67)	14,1% (79)	33,1% (186)	21,2% (119)	4,6% (26)

Någon kan invända och påpeka att det faktiskt inte är så stor skillnad mot Ukraina som fick 21 %. Inte så stor, men statistiskt signifikant. Någon annan kan kontra med att det faktiskt finns fler balalajkor än säckpipor i Vitryssland. Detta stämmer, men även om vi nu tror att 33 % av våra respondenter känner

till denna spännande omständighet, bör de även känna till att så är förmodligen fallet även i de övriga länderna i urvalet. Ett intressant sammanträffande är också att 33,1 % är nästan exakt lika många som de som associerar björnen med Vitryssland.

Nästa ordpar är huvudbonader: **halmhatt** och **pälsmössa**. Halmhatten är en oersättlig del av en belarusisk folkdräkt, men det förväntas inte respondenterna veta. Vår utgångspunkt är att den typen av hatt har funnits i många kulturer och har ingen specifik nationell association bland svenskarna. Pälsmössa är något man bär i kalla regioner, men framför allt anses den vara starkt associerad med ryssar.

Precis som vi trodde vet våra respondenter väldigt lite om belarusiska folkdräkter – Vitryssland är det land de minst associerar med halmhattar. I övrigt är det ingen märkbar skillnad mellan länderna, även om ukrainarna ser ut att ha störst förväntningar på sig att bära halmhatt (25 % mot Vitrysslands 9 %). Men för pälsmössor är det något magiskt som händer – Vitryssland får hela 56 %. Hur förklarar vi detta? En tolkning skulle kunna vara att belarusier faktiskt bär pälsmössor, vilket under vinterhalvåret faktiskt är ganska vanligt. Varför tror då respondenterna att grannfolket letterna, som bara fick 1,4 %, inte bär dem? Än en gång kan någon skylla på att namnet "Vitryssland" låter kallt på grund av prefixet. I så fall låter det 2,5 gånger kallare än Finland som bara fick 19 %.

	Finland	Estland	Litauen	Vitryssland	Ukraina	Lettland
Halmhatt	11,0% (62)	20,3% (114)	19,0% (107)	8,7% (49)	25,3% (142)	15,7% (88)
Pälsmössa	19,0% (107)	5,0% (28)	4,3% (24)	56,2% (316)	14,1% (79)	1,4% (8)

Redan efter tre ordpar kan vi se ett tydligt samband, men det kommer mer. Ordparen ovanför är tämligen oskyldiga, men låt oss se hur våra respondenter associerar mer värdeladdade begrepp.

	Finland	Estland	Litauen	Vitryssland	Ukraina	Lettland
Kniv	49,6% (279)	10,9% (61)	7,1% (40)	17,4% (98)	9,8% (55)	5,2% (29)
Kalashnikov	11,4% (64)	7,3% (41)	5,9% (33)	51,1% (287)	19,0% (107)	5,3% (30)

Associationen av ordet "kniv" till Finland är en klassiker som inte kräver mycket förklaring. Det är en förutfattad mening som finländarna förmodligen inte är så stolta över, men som handlar och alltid har handlat om just finländare och ingen annan i samma utsträckning, hur orättvis den än kan tyckas vara. Vad har då Vitryssland gjort för att bli så starkt associerat med automatgeväret Kalashnikov (51 %)? Vapnet uppfanns av en ryss och tillverkas fortfarande i Ryssland. Visserligen var AK4:n Sovjetunionens främsta marktruppsgevär, och Vitryssland ingick i Sovjetunionen, men det gjorde även Estland, Lettland och Ukraina. Till den som fortfarande letar andra förklaringar erbjuder vi följande ord:

	Finland	Estland	Litauen	Vitryssland	Ukraina	Lettland
Pansarvagn	9,6% (54)	6,8% (38)	7,3% (41)	50,4% (283)	22,4% (126)	3,6% (20)
Jaktplan	20,3% (114)	8,0% (45)	8,7% (49)	41,1% (231)	17,3% (97)	4,6% (26)
Kärnvapen	7,8% (44)	4,8% (27)	6,2% (35)	49,8% (280)	28,3% (159)	3,0% (17)
Molotov	14,9% (84)	11,0% (62)	9,3% (52)	45,4% (255)	14,8% (83)	4,6% (26)

Vitryssland tillverkar inga jaktplan, har inga kärnvapen och har inte uppfunnit Molotovcocktail. Ändå vill en oproportionerligt stor andel av respondenterna bestämt koppla ihop landet med dessa hotfulla begrepp.

Som vi hela tiden har hävdats är vi svenska belarusier rädda att de negativa fenomenen som är eller har varit utbredda i Ryssland kommer att spilla över på vårt rykte på grund av det olyckliga svenska landsnamnet "Vitryssland". Även sådana banala fenomen som att ryssarna ofta framställs som skurkar i västerländska filmer är något vi är rädda kan drabba oss. Nedan ser vi ett uppenbart bevis att detta redan sker:

	Finland	Estland	Litauen	Vitryssland	Ukraina	Lettland
Maffia	9,4% (53)	11,2% (63)	6,2% (35)	50,0% (281)	16,7% (94)	6,4% (36)
Korruption	11,9% (67)	13,0% (73)	11,6% (65)	36,8% (207)	17,3% (97)	9,4% (53)
Spion	10,9% (61)	9,1% (51)	8,7% (49)	51,8% (291)	14,8% (83)	4,8% (27)
Skurk	11,0% (62)	13,9% (78)	11,4% (64)	39,9% (224)	16,5% (93)	7,3% (41)

För den som tror att ovanstående kan vara rättvisst vill vi poängtera att organiserad brottslighet är något som inte är mer utbrett i Vitryssland än vad det är i Sverige. Maffia är något man känner till från filmer och inget samhällsfenomen. Dessa problem existerar däremot sedan länge i Ukraina och Ryssland, även om den ryska maffian har i dagsläget likviderats och ersatts av en genomkorruperad statsapparat. Någon vitrysk spion har aldrig ertappats någonstans i världen, vad vi känner till. Ändå associerar över hälften av respondenterna ordet "spion" just med Vitryssland. Slutligen, den banala skurkstämpeln ser ut att ha drabbat oss trots allt.

Till den som fortfarande hävdar att allt ovanstående faktiskt beror på hur landet Vitryssland faktiskt är och har inget att göra med namnet vill vi slutligen visa följande tabell:

	Finland	Estland	Litauen	Vitryssland	Ukraina	Lettland
Tolstoy	14,4% (81)	13,9% (78)	13,5% (76)	32,6% (183)	16,4% (92)	9,3% (52)
Poltava	13,0% (73)	13,2% (74)	11,7% (66)	33,6% (189)	20,5% (115)	8,0% (45)
Vodka	26,5% (149)	7,3% (41)	5,0% (28)	48,8% (274)	8,9% (50)	3,6% (20)
Putin	9,8% (55)	7,5% (42)	8,5% (48)	54,3% (305)	14,4% (81)	5,5% (31)
Lenin	11,6% (65)	9,1% (51)	11,0% (62)	48,2% (271)	12,8% (72)	7,3% (41)

Leo Tolstoy är en klassisk rysk författare som levde innan Sovjetunionen bildades och hade ingen som helst relation till Vitryssland. Poltava är en ort i Ukraina känd för att vara ett slagfält där den ryska armén besegrade Carl XII:s armé under Nordiska kriget. Vodkan får förklara sig själv. Putin är Rysslands premiärminister och Lenin var en rysk revolutionär och filosof. Alla dessa namn och begrepp associerar respondenterna oproportionerligt starkt med Vitryssland.

I bilaga 6 finns hela listan med ord som vi bad respondenterna att associera länder till samt deras svar. Men för att summera räcker det med att rabbla de orden som respondenterna associerar i mycket större utsträckning med Vitryssland än med andra länder i jämförelsen: **Pälsmössa, Putin, Spion, Kalashnikov, Pansarvagn, Maffia, Kärnvapen, Vodka, Lenin, Molotov, Jaktplan, Skurk, Babushka, Korruption, Olja, Balett, Poltava, Balalajka, Tolstoy**. Det krävs inget geni för att se åt vilket håll detta drar.

Vitryssland ett tsardöme

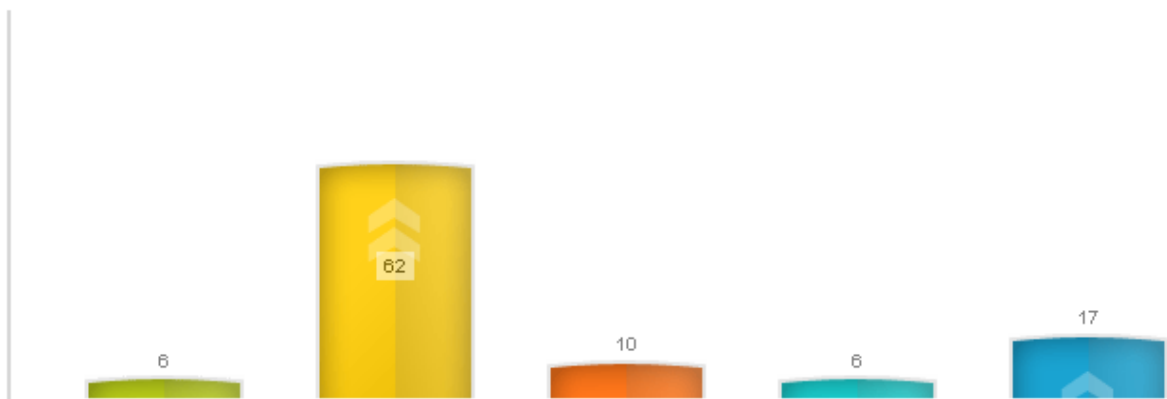
Bara tre stater har haft traditionen att benämna sina regenter "tsar" – Ryssland, Bulgarien och Serbien. Om vår hypotes om landsnamnets inverkan på sammanblandning av Vitryssland med Ryssland och allt ryskt stämmer, borde de svenska respondenterna även associera begreppet "tsar" till Vitryssland mer än till andra länder. Som vi kan se på bilden nedan bekräftades hypotesen fullständigt.

Q03: Vad kallade man den vitryska monarken innan Vitryssland blev en republik?

100%

562 Of 562
Respondents
answered the
question

562 people have answered the question.

Answer	Count	Percentage
A1 Kung	6	1.07 %
A2 Tsar	346	61.57 %
A3 Sultan	57	10.14 %
A4 Khan	34	6.05 %
A5 Inget av ovanstående	94	16.73 %

Det korrekta svaret är "Inget av ovanstående", eftersom Vitryssland aldrig har varit en monarki, även om regionen Belarus har ingått i såväl kungadömen som furstendömen och tsardömen innan det blev en självständig stat. En övervägande majoritet av respondenterna tenderar dock att snarast se Vitryssland som ett före detta tsardöme än något annat.

Association mellan länder

I en av frågorna ställer vi hypotesen på spets och ber våra respondenter välja vilket land de associerar Vitryssland med mest av alla dess grannländer samt Tjetjenien. Resultatet levererar inga överraskningar – 69 % associerar Vitryssland med Ryssland. Att vi har inkluderat Tjetjenien, som inte är någon självständig stat utan en förbundsrepublik i Ryssland, i listan var ett försök att undersöka huruvida vissa svenskar även misstar Vitryssland för en provins i samma ställning. Mycket riktigt gjorde vissa det, men lyckligtvis inte fler än 6,23 %. Däremot talar resten av värdena för sig själva.

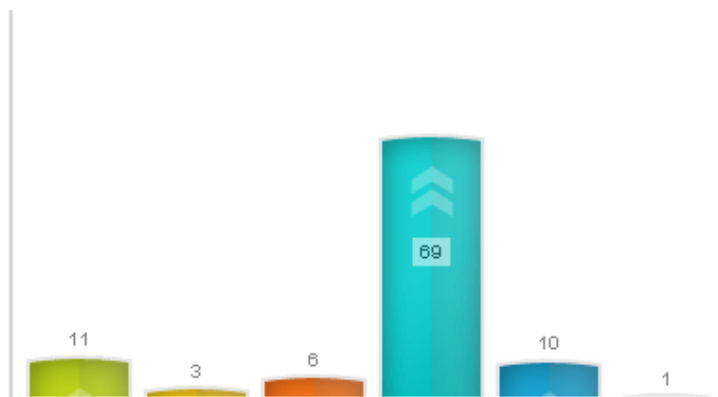

Q05: Vilket av nedanstående länder associerar du mest med Vitryssland?

562 people have answered the question.

100%

562 Of 562
Respondents
answered the
question

Alternativ	Land	Antal	Andel
A1	Polen	61	10,85 %
A2	Litauen	17	3,02 %
A3	Tjetjenien	35	6,23 %
A4	Ryssland	387	68,86 %
A5	Ukraina	55	9,79 %
A6	Lettland	7	1,25 %

Återigen kan någon invända med att det finns många objektiva anledningar till att associera dessa två länder till varandra förutom det svenska namnet. Detta stämmer, men det kan på intet sätt förklara den oproportionella övervikten jämfört med andra länder i jämförelsen. Samtliga länder har någon gång tillhört Ryssland. Alla utom Polen ingick i Sovjetunionen och blev självständiga samtidigt. Det bor betydligt fler ryssar i Lettland och Ukraina än i Vitryssland. Slutligen, Tjetjenien är *en del* av Ryssland.

Egna associationer

Eftersom en lista av givna svarsalternativ alltid innebär ett visst mått av manipulation har vi valt att pröva våra tidigare svar genom att ställa en öppen fråga. Vi bad respondenterna att lista upp till fem ord eller fraser som de spontant tänkte på när de hörde ordet "Vitryssland". Nedan är de 10 vanligaste orden som kom upp:

Fras	Antal förekomster	Andel
Ryssland	117	20,9%
Vodka	91	16,3%
Kallt	88	15,7%
Krig	81	14,5%
Snö	64	11,4%
Vit	59	10,6%
Maffia	42	7,5%
Pälsmössa	41	7,3%
Vapen	40	7,2%

Som vi ser är bilden inte helt olik den vi fick i den förra associationsleken. Här ska adderas att förekomsten av vissa ord kan ha ett samband med att dessa ord kom upp som alternativ i en tidigare fråga och låg därmed fortfarande sparade i respondentens korttidsminne. Det är dock obestridligt att respondenterna faktiskt gör de associationerna, oavsett om ordvalet är deras eget eller nyligen inlärt.

Vi kan få en ännu rättvisare bild om vi listar alla ord och fraser som respondenterna har skrivit ner själva, grupperade efter ämne. Nedan är ett urval av fem sådana grupper av vanligt förekommande ord och fraser. Tabellen är inte uttömmande. Totalt fick vi in 1124 fraser – i snitt två per respondent. Nedan listas endast de associationerna som har en direkt eller indirekt koppling till Ryssland. Många associationer som nämndes handlade även om kyla, kommunism, hockey och diktatur. Dessa har dock mer eller mindre objektiva kopplingar till Vitryssland och vi har därför lämnat dem utanför denna analys.

Procentsiffran visar hur stor andel av respondenterna har svarat med någon av fraserna i respektive kolumn.

36,7%	36,0%	23,3%	15,0%	11,8%
Ryssland	Krig	Vodka	Maffia	Pälsmössa
Ryss	Vapen	Sprit	Korruption	Pälsmössor
Ryssar	Kärnvapen	Vin	Mafia	Päls
Ryska	Kalashnikov	Alkohol	Kriminalitet	Pälsjackor
Ryskt	Militär	Fulla	Terrorister	Pälsar
Vit ryss	Ak47	Supa!!!!	Korrupt	
Nästan ryssland	Pansarvagn	Fyllon	Maffior	
Litet ryssland	Molotov	Fyllo	Korrption	
Vita ryssare	Ak-47	Fulvodka	Farlig korrupt	
Vita i ryssland	Atombomb	Alkoholister		
Wannabe ryssland	Ak 47	Alkoholism		
Vadå ryssland	Pansarvagnar	Alkisar		
Va ful ryssland är	Gevär	Alcohol		
Rysslandwannabe	Bomb			
Rysslandstyr	Armé			
Rysslands granne	Världskrig			
Ryssland wannabes	Uniform			
Ryssland nummer 2	Terror			
Ryssland i vitt	Soldater			
Ryssare	Pansarvangn			
Ryss?	Pansar			
Ryss dans	Nuke			
Ryskor	Molotov cocktail			
Ryska tanter	Krigare			
Rysk	Kalishnikov			
Rusland	Kalashniokov			
Nya ryssland	K-47			
Mother russia	Farliga ak47			
Mini ryssland	Bomber			
Lilla ryssland	Ammunition			
Lill ryssland				
Inte ryssland				
Falsk ryss				
Ett mindre ryssland				
Ejryssland				

"fd ryssland"

Det är ganska upplysande att läsa associationerna i första kolumnen till vänster. Den visar något som inte uppenbart syns i svaren på frågorna med givna svarsalternativ, nämligen att associationen med Ryssland inte handlar om att Vitryssland faktiskt har mycket gemensamt med Ryssland. Det som lyser igenom är respondenternas oförmåga att särskilja dessa två stater från varandra – en fullständig oförståelse för Vitrysslands suveränitet och det faktum att Vitryssland är en komplett och självständig nation. Ihop med de övriga kolumnerna lyser svenskarnas bild av landet igenom som ett Ryssland i miniatyr, med alla dess synder förkroppsligade i en miniversion.

Respondenternas självinsikt

Vid det här laget kan det knappast råda något tvivel om att svenskarna, förutsatt att vårt urval är något sånär representativt för hela populationen, starkt associerar Vitryssland med Ryssland. Det som återstår att påvisa är huruvida det svenska landsnamnet bidrar till denna association. Vår sista fråga uppmanar respondenten att rannsaka sig själv och sina tidigare svar för att se om denne tror sig ha påverkats av landsnamnet när hon/han svarade på de tidigare frågorna. Här testar vi hur stor inverkan namnet faktiskt har på vad respondenterna svarar och om de inser det själva. Resultatet visar en förvånansvärt god självinsikt bland respondenterna och ett uttömmande bevis på att landsnamnet faktiskt har stor inverkan på vad folk associerar med ett land.

Q07: Tror du att dina tidigare svar hade varit annorlunda om Vitryssland hette något annat?

559 people have answered the question.

99%
559 Of 562
Respondents
answered the
question

A1	Ja	251	44.9 %
A2	Nej	165	29.52 %
A3	Vet ej	143	25.58 %

45 % medger bestämt att deras associationer hade varit annorlunda om Vitryssland hette något annat. Ytterligare 25,5 % är osäkra på om de hade svarat annorlunda om Vitryssland hette något annat, men utesluter inte att landsnamnet kan ha påverkat deras svar. Bara 29,5 % tror att deras associationer hade varit likadana oavsett vad Vitryssland heter. Anledningen till det kan till en viss del vara att dessa respondenter faktiskt anser sig veta tillräckligt mycket om Vitryssland för att inte förväxla det med Ryssland trots namnet. Detta bekräftas delvis när vi jämför hur respondenterna som svarat "Nej" på denna fråga har svarat på andra frågor. Till exempel av de som har svarat rätt på frågan om vad Vitrysslands monark kallades svarade hela 39 % att deras svar inte hade varit annorlunda om

Vitryssland hette något annat. För att jämföra, av de som svarade "Tsar" på frågan om monarken trodde bara 28 % att deras svar hade varit samma om Vitryssland hette något annat.

Undersökningens slutsatser

Allt ovanstående visar på ett obestridligt tydligt sätt att vilken vinkel man än väljer att se från förknippar en majoritet av svenskarna Vitryssland i mycket större utsträckning än andra länder med Ryssland. Vi anser även att vår hypotes är bevisad och drar följande slutsatser:

- Fördomarna svenskarna har om ryssar och Ryssland tenderar de att applicera även på Vitryssland och vitryssar.
- Merparten av dessa fördomar är negativa.
- Förväxlingen av Vitryssland med Ryssland har ett direkt statistiskt bevisat samband med landets namn på svenska.

Vad vi vill av regeringen

Med anledning av ovanstående vill Sveriges Belarusier än en gång vädja till regeringen att formellt erkänna namnändringen av Vitryssland i enlighet med den officiella namnändringen som skedde 1991 och som ratificerades av FN 1992 och implementera denna namnändring även i det svenska språket. Detta gäller även benämningen på Vitrysslands folk och språk. Som riktlinje föreslår vi de av Svenska Akademien antagna formerna enligt nedan:

Nuvarande officiell benämning

(en) vitryss, vitryssen
(en) vitryska, vitryskan
(flera) vitryssar, vitryssarna
vitryska (språket)
vitrysk (adj.)

Ny benämning enligt Svenska Akademiens beslut

(en) belarusier, belarusiern
(en) belarusiska, belarusiskan
(flera) belarusier, belarusierna
belarusiska (språket)
belarusisk (adj.)

Som nytt officiellt svenskt landsnamn föreslår vi "Belarus", då det begreppet både är nära namnet på originalspråket, harmoniserar väl med ovanstående redan introducerade folkbenämningarna och används redan av många i Sverige som alternativt namn på "Vitryssland". Ett alternativt namnförslag, som visserligen inte används av någon idag men har en naturlig svensk klang är "Belarusien". Vi ser gärna att regeringen tar hjälp av Språkrådet och Svenska Akademien för att bestämma det mest lämpliga landsnamnet.

Vi skulle således vilja se att regeringen och i synnerhet Utrikesdepartementet i all sin kommunikation, såväl intern som extern, ersätter ordet "Vitryssland" med den nya benämningen. Framför allt vill vi se det nya namnet i Utrikesdepartementets landslista. Vi vill även gärna se att de nya benämningarna används i alla officiella handlingar, liksom i statsrådets och tjänstemännens officiella muntliga framföranden efter bästa förmåga.

Vi vill hjälpa till!

Vad gäller implementeringen av de nya begreppen i resten av det svenska samhället är Sveriges Belarusier beredda att ta på sig arbetet med att upplysa samhällets alla delar om namnändringen och förse både medier, institutioner och vanliga medborgare med information om begreppens korrekta användning. Det enda vi vill av regeringen är en markering att det nya namnet nu gäller officiellt. Efter det är föreningen beredd att ta över upplysningsarbetet.

Bilaga 1: Kort om namnets ursprung

Områden som tros ha tillhört Kievrus under 900-talet.

svear, vilket tyder på svearnas frekventa närvaro i Rutenien.

Kort om ursprunget och betydelsen av orden "Belarus" och "belarusisk". "Belarus" är en vidareutveckling av den historiska områdesbenämningen "Bela Rus'", på samma sätt som "Sverige" är en vidareutveckling av "Svea rike". Rus' (även känt som Rutenien) har varit en benämning på ett väldigt geografiskt område i östra Europa sedan mitten av 800-talet. Det finns flera teorier gällande ursprunget av ordet "rus". Under en period på 800-1100-talen hade ruserna ett eget rike, Kievrus, med säte i Kiev. Riket bildades efter en sammanslagning av flera furstendömen, som tros ha styrts av varjager (svear), vilka kallades för "ruser". Den populäraste av teorierna hävdar att den benämningen antingen syftar på svearnas hemmatrakter i Roslagen eller på en slavisk anpassning av det finska namnet för svear "Ruotsi". Det finns även andra teorier, bland annat att "rus" härstammar från det grekiska "rhos" (röd) – flera bysantinska och arabiska skrifter nämner att ruserna var röda, men det är oklart exakt vad som kunde ha skapat det intrycket, hårfärgen eller solbrännan på bleka rusiska ambassadörer i solheta Bysans. Även bysantinska källor tenderar dock att förväxla ruser och

Härkomsten av prefixet "Bela" är ännu mer svårspårad. Den vanligaste tolkningen är att det betyder "vit", även om det finns andra teorier. Området som idag omfattar nordöstra Vitryssland har betecknats som "Vitruthenien" (Ruthenia Alba, White Ruthenia) på romerska och engelska kartor sedan 1400-talet. Att andra delar av Rutenien betecknades som Svartruthenien och Rödrutenien stärker teorin om att "Bela" betyder just "vit" i slavisk översättning. Det är dock inte alls klart vad färgen syftar på och här finns ett otal teorier. Vissa menar att "vit" syftar på att den delen av Rutenien inte ockuperades av mongolväldet under 1100-1300-talen, andra tror att det syftar på belarusiernas vita nationalkläder och ljus hår. En annan teori är att man på så vis skilde de kristnade ruserna från hedningarna. En ytterligare teori hävdar att Vitruthenien helt enkelt är en beteckning på den rusiska delen av storfurstendömet Litauen, som grundades 1236 av baltiska furstar. Ordet "balt" betyder nämligen "vit" och dagens Belarus har varit en del av Litauen ända fram till 1791 då Litauen absorberades av Ryska imperiet. Den baltiska delen av forna Litauen förklarade sin självständighet från Ryssland 1918 under namnet "Litauen". Senare samma år förklarade även den rusiska delen självständighet, men fick då hitta sig ett nytt namn, vilket blev områdesbeteckningen "Belarus" och sedan den något modernare formen "Belorussia". Olyckligt nog skapade denna benämning, i kombination med landets tid som delrepublik i den ryskdominerade Sovjeunionen, en grund för förväxling med Ryssland, som visserligen heter "Rosija" på ryska, men "Russia" på många andra språk. Dessutom har en del populärhistoriker haft för vana att referera till Kievrus som "Ryssland", trots att det senare uppstod 200 år efter det tidigare har upphört att existera, och inte heller på samma område.

Så här definieras adjektivet "rusisk" i Svenska Akademiens Ordbok från 1935:

RUSISK I.

RUSSISK

, adj. (i veten. skapligt fackspr., särsk. *hist.*) som består av I. tillhör I. hänför sig till I. har avseende på ruser(na); äv.: som är uttryckt på I. tillhör rusernas språk.

Ett rusiskt valde. [SvUppsIB](#) 23: 554 (1935).

Därmed kan vi betrakta nationalitetshänvisningen "belarusisk" som en språkligt korrekt och naturlig härledning av nationalitetshänvisningen "rusisk" i enlighet med gammal svensk språktradition.

Bilaga 2: Lag om namnändring från den 19 september 1991

BESLUT OM BENÄMNINGEN AV VITRYSKA SOVJETISKA SOCIALISTISKA REPUBLIKEN OCH ÄNDRINGAR I HÖGSTA RÅDETS DEKLARATION OM VITRYSKA SOVJETISKA SOCIALISTISKA REPUBLIKENS NATIONELLA SJÄLVSTÄNDIGHET SAMT I VITRYSKA SOVJETISKA SOCIALISTISKA REPUBLIKENS KONSTITUTION.

REPUBLIKEN BELARUS LAG
nr. 1085-XII
från den 19 september 1991
(ur Nyhetsbladet från Republiken Belarus Högsta Råd nr. 30, sida 490)

Vitryska Sovjetiska Socialistiska Republikens Högsta Råd har beslutat att:

1. Vitryska Sovjetiska Socialistiska Republiken skall framöver benämnas "Republiken Belarus" eller "Belarus" i förkortad form. Rådet fastställer att dessa namn skall translittereras till andra språk i enlighet med det belarusiska uttalet.
2. Motsvarande ändringar skall införas i Högsta Rådets deklaration om Vitryska Sovjetiska Socialistiska Republikens nationella självständighet, i Vitryska Sovjetiska Socialistiska Republikens konstitution samt övriga lagstiftande akter.
3. Ministerrådet åläggs att justera regeringens alla normativa akter i enlighet med denna lag.
4. Fastställa att användningen av benämningen "Vitryska Sovjetiska Socialistiska Republiken" och dess kortformer i officiella blanketter, stämplatser och liknande tillåts under perioden 1991-1993.
5. Denna lag träder i kraft från tidpunkten av dess antagande.

Undertecknat av talmannen för Republiken Belarus Högsta Råd
Stanislav Shushkevich.

Originaltexten på ryska finns att läsa på <http://www.kaznachey.com/doc/4aAuJEhzsgt>.

Bilaga 3: Vad heter Vitryssland på andra språk?

UNGEFN (FN:s expertgrupp i geografiska benämningar) införde 1992 Vitrysslands nya namn i sin standardlista över landsnamn. Det nya namnet var hänfört med transkriptionsmetoden från originalspråket till FN:s sex huvudspråk: engelska, franska, spanska, ryska, kinesiska och arabiska. Samtliga språk har anammat det nya namnet. Dock har franska och spanska endast introducerat det i formella sammanhang. Någon språklig rekommendation till samhället och medierna att använda det nya namnet har inte gått ut i de spansk- och fransktalande länderna.

Ryssland har, precis som Sverige, länge varit ett av de länderna som ignorerade Vitrysslands officiella namnändring från 1991. Först 2002 antog Ryssland "Belarus" som landsnamn för Vitryssland i alla officiella sammanhang och först den 1 september 2009 har Rysslands fyra främsta ordböcker introducerat det nya namnet. Till vardags använder de flesta ryssarna dock fortfarande den gamla sovjetiska benämningen "Belorussia".

Många språk, däribland svenskan, har fortfarande inte introducerat det nya namnet alls. Nedan är ett urval av länder som vi vet har ratificerat 1991:s namnändring. I den högra kolumnen har vi även noterat benämningen på Ryssland på respektive språk. Detta för att demonstrera att vid korrekt benämning har dessa två landsnamn väldigt lite gemensamt.

Språk	Vitryssland	Ryssland
belarusiska	Belarus (Беларусь)	Raseja (Расея)
ryska	Belarus (Беларусь)	Rossija (Россия)
polska	Białoruś	Rosja
ukrainska	Bilorus (Білорусь)	Rosia (Росія)
engelska	Belarus	Russia
franska	Belarus (endast officiellt)	Russie
spanska	Belarus (endast officiellt)	Rusia
tyska	Belarus (endast officiellt)	Russland
bulgariska	Belarus (Беларус)	Rusia (Русия)
rumänska	Belarus	Rusia
kazakiska	Belarus (Беларус)	Rasej (Расей)
danska	Belarus (endast officiellt)	Rusland
swahili	Belarus	Urusi
kurdiska	Bêlarûs	Rûsya
mongoliska	Belarus (Беларусь)	Oros (Орос)
tagalog	Belarus	Rusya

Bilaga 4: Ryska regeringen tar avstånd från "Belorussia"

Nedanstående artikel från nyhetsbyrån BelaPAN (här översatt till engelska) är en intressant illustration av hur frågan om Vitrysslands namnändring och implementering av det nya namnet hanteras av den ryska ledningen efter påtryckningar från Vitrysslands regering.

November 26, 2009 News of the day Sergei Korolevich, nyhetsbyrån BelaPAN

At the joint board meeting of ministries of justice of Belarus and Russia, which was held November 26 in Minsk, the Belarusian side has initiated the consideration of legal aspects of using the official name of Republic of Belarus in the official correspondence of the Russian government.

As noted by the Deputy Minister of Justice of Belarus Alla Bodak, in the legal acts of Russia, two different names are used - "Belarus" and "Belorussia". At the same time, she noted, the transliteration of the official name of the country in foreign languages must be made in accordance with its original pronunciation.

Russia's Minister of Justice Alexander Konovalov noted that the question raised was "absolutely not an issue for discussion". "I'm sorry for my colleagues who use the wrong name of the country. I will issue an order, according to which the correct spelling of Belarus must be verified during the checking of all acts and regulations", - he said.

In addition, Konovalov intends to write a letter to the presidential administration to clarify the issue about the proper use of the official name of Belarus.

At the press conference after the meeting Russia's Minister of Justice said he can not guarantee that all of Russia's mass media will only use the official name of the country. "But here we are not talking about a contemptuous attitude towards Belarus, - said Konovalov. - It is a historical habit. It is acceptable in conversation, but such errors should not appear in the work of officials in official documents."

Earlier this topic of the official name of Belarus was addressed by the Belarusian journalists during an interview session with Dmitry Medvedev at Barvikha on November 23. When asked to adhere to the recommendations of the Moscow Institute of the Russian language and call the country Belarus, not Belorussia, **Medvedev said that at all times he pronounces the name as it is enshrined in UN documents. "Belarus, and I insist on pronouncing the name of our sister country this way - is an independent state, a sovereign state, with all the attributes of an independent state," – the Russian leader said.** However, he did not deny that "sometimes it does happen that representatives of Russia's establishment call the country Belorussia".

Originalartikel på ryska: <http://news.tut.by/politics/a153566.html>

Bilaga 5: Citat och uttalanden om ”Belarus”

2008 gav förlaget Ruin ut den belarusiske författaren Vasil Bykaus kortroman ”Veteranen” på svenska. I översättningen används konsekvent ”Belarus” istället för ”Vitryssland”, och i ett efterord reder översättaren **Nils Håkanson** ut begreppen:

”Problemet sitter i ordets efterled och sammanblandningen av två historiska och kulturella storheter – Ryssland och Rus. Det förra begreppet avser den statsbildning som växte fram kring Moskva och S:t Petersburg och vars historia idag är vårt samtida Rysslands historia. Det senare avser en äldre och mer kortvarig statsbildning – Kievriket, eller Kievskaja Rus – ett östslaviskt rike med centrum i Kiev, vilket existerade ca 800-1200 e. Kr. och som var en betydande europeisk makt under 900- och 1000-talen. [...] Av Kievriket fick det senare Ryssland åtskilligt i arv: den bysantinska kristendomen, den kyrilliska skriften, kupolerna, ikonerna, legenderna, de historiska anekdoterna, ett och annat stränginstrument etc. – i själva verket så mycket att historien om Ryssland med nödvändighet även inbegriper historien om Rus, vilket också speglas i den förvirrande etymologiska likheten mellan de båda orden.”

Stanislaw Kutrzeba (Professor of Cracow University), *The Rights Of Russia To Lithuania And White-Ruthenia*, Paris, 1919:

“...by dexterously juggling with the words, more than one Russian author tries to produce the impression that the White-Ruthenians are Russians. This is a deliberate falsification of facts. The White-Ruthenians are a Slav population, differing from the Russians as regards their language. While it is true that the Russian, Ukrainian and White-Ruthenian dialects are considered by linguists as forming part of the same eastern group of Slavonic languages, it must certainly be recognized that White-Ruthenian is a distinct language.”

Timothy Snyder, associate professor of history at Yale University, *The Reconstruction of Nations*, New Havens and London, 2003:

”By now we know that there is no historical basis for the [Russian presumption that Ukraine and Belarus are stray ”Russian” lands because all the three ”descended” from Kyivan Rus]: the lands of contemporary Belarus and Ukraine were part of the Grand Duchy of Lithuania (1289-1795) and the Polish-Lithianian Commonwealth (1569-1795) after the disintegration of Kyivan Rus. For hundreds of years, the territories of today’s Ukraine and Belarus were known as Rus within the Grand Duchy or the Commonwealth. Muscovy (after 1721 the Russian Empire [...]) did slowly advance across the lands of Rus: but Kyiv was not governed by Moscow until 1667, more than four centuries after the fall of Kyivan Rus.”

Stefan Eriksson, Sveriges ambassadör i Vitryssland:

”Jag är normalt inte en anhängare av att ändra namn på länder i de fall där det finns historiska benämningar på svenska – även om dessa benämningar inte alltid exakt motsvarar den nuvarande statens territorium. I fallet Vitryssland har jag efter att ha arbetat i Minsk i snart fyra år personligen dock blivit övertygad om att tiden nu är kommen för att vi i det svenska språket – liksom i de allra flesta europeiska språk – på allvar börjar fundera på att anamma namnet Belarus. När vi kallar landet för Vitryssland skapas felaktigt grund för sammanblandning med Ryssland, och det är tyvärr inte helt ovanligt att svenskar inte uppfattar Vitryssland som ett självständigt land utan som en del av Ryssland. Vitryssland är ju heller inte som många tror en översättning av Belarus till svenska. Vitrysslands officiella namn har under snart två decennier varit Belarus, ett ord som i alla dess former fungerar alldeles utmärkt i det svenska språket, så min personliga åsikt är att vi nu borde övergå till att använda denna benämning.”

Cecilia Wigström (FP), riksdagsledamot:

”Jag tycker det är självklart att vi ska byta till Belarus eftersom det är landets namn. Andra språk har hängt med i namnändringen som skedde 1991. På engelska heter det t ex inte ”Belorussia” längre, utan det är ”Belarus” som gäller.”

Urban Ahlin (S), riksdagsledamot:

"Jag är innerligt trött att höra befattningshavare på felaktig engelska tala om "Byelorussia" eller "Belarussia" när de försöker säga Republic of Belarus. Ännu värre är det svenska språket som har en obegriplig koppling till Ryssland, när landet på svenska anses heta Vitryssland. Det är hög tid att vi ändrar namnet till det korrekta nämligen Republiken Belarus. Ord leder tanken och det är dags att tanken går till alla de belaruser som vill frigöra sig från omvärldens felaktigt påklustrade identitet."

Birgitta Ohlsson (FP), EU-minister:

"Det inte seriöst att i officiella sammanhang kalla ett folk för något det inte är."

Michael Sender, en av initiativtagarna, musikproducent, artist och förläggare:

"Det är en fråga om identitet och respekt. Det svenska namnet gör att vi inte blir tagna på allvar som folk. Vi uppfattas som "typ ryssar", och det är vi inte. Vi är ett eget folk, med eget land, språk och historia."

Andrej Kotljarchuk, en av initiativtagarna, PhD i historia vid Umeå universitet/Södertörns högskola:

"Eftersom vårt språk kallas 'vitryska' är många i Sverige övertygade om att språket egentligen inte finns, att det bara är en variant av ryskan. Det gäller även för myndigheter. När min son skulle söka till gymnasiet, behövde han ange sitt modersmål i en rullgardinsmeny på Skolverkets hemsida. "Vitryska" fanns inte ens med."

Martin Ugglå, ordförande i Östgruppen:

"Officiellt heter det i Sverige "Vitryssland", men många av oss som jobbar aktivt med Vitrysslandsfrågor anstränger sig för att istället säga "Belarus" så ofta som möjligt. Och om man gjorde en enkät riktad till denna kategori och frågade vilket namn som är lämpligast så är jag ganska säker på att Belarus skulle vinna en överlägsen seger."

Isabel Sommerfeld, vice ordförande i Liberala Studenter:

"Namnet Vitryssland osynliggör landet, då man direkt kopplar samman det med Ryssland. Hur kan vi uppmärksamma svenskarna på de demokratiska problemen i Belarus när ingen ens vet att landet existerar?"

Fredrik Malm (FP), riksdagsledamot:

"Belarus befinner sig i en dragkamp mellan Ryssland och EU. Genom att sluta kalla det "Vitryssland" kan vi signalera att vi inte längre ser landet som Rysslands sattelitstat. Många belaruser vill sträva mot väst och de behöver känna att vi stödjer dem i denna strävan."

Bilaga 6: Associationer av begrepp med länder

Nedanstående tabell visar en sammanställning av svaren på följande fråga i undersökningen: "Para ihop ord och länder! Vilket ord hör ihop bäst med vilket land? Leta inte efter logiken – följ intuitionen!"

	Finland	Estland	Litauen	Vitryssland	Ukraina	Lettland
Halmhatt	11,0% (62)	20,3% (114)	19,0% (107)	8,7% (49)	25,3% (142)	15,7% (88)
Troll	65,1% (366)	10,1% (57)	4,6% (26)	8,5% (48)	6,2% (35)	5,3% (30)
Bastu	77,0% (433)	5,7% (32)	4,6% (26)	8,2% (46)	2,5% (14)	2,0% (11)
Ryss	7,7% (43)	3,9% (22)	6,2% (35)	69,0% (388)	11,6% (65)	1,6% (9)
Färja	61,0% (343)	19,8% (111)	3,6% (20)	6,8% (38)	3,0% (17)	5,9% (33)
Ren	76,0% (427)	8,0% (45)	2,0% (11)	6,0% (34)	3,7% (21)	4,3% (24)
Pälsmössa	19,0% (107)	5,0% (28)	4,3% (24)	56,2% (316)	14,1% (79)	1,4% (8)
Putin	9,8% (55)	7,5% (42)	8,5% (48)	54,3% (305)	14,4% (81)	5,5% (31)
Spion	10,9% (61)	9,1% (51)	8,7% (49)	51,8% (291)	14,8% (83)	4,8% (27)
Kalashnikov	11,4% (64)	7,3% (41)	5,9% (33)	51,1% (287)	19,0% (107)	5,3% (30)
Pansarvagn	9,6% (54)	6,8% (38)	7,3% (41)	50,4% (283)	22,4% (126)	3,6% (20)
Maffia	9,4% (53)	11,2% (63)	6,2% (35)	50,0% (281)	16,7% (94)	6,4% (36)
Kärnvapen	7,8% (44)	4,8% (27)	6,2% (35)	49,8% (280)	28,3% (159)	3,0% (17)
Vodka	26,5% (149)	7,3% (41)	5,0% (28)	48,8% (274)	8,9% (50)	3,6% (20)
Lenin	11,6% (65)	9,1% (51)	11,0% (62)	48,2% (271)	12,8% (72)	7,3% (41)
Molotov	14,9% (84)	11,0% (62)	9,3% (52)	45,4% (255)	14,8% (83)	4,6% (26)
Jaktplan	20,3% (114)	8,0% (45)	8,7% (49)	41,1% (231)	17,3% (97)	4,6% (26)
Skurk	11,0% (62)	13,9% (78)	11,4% (64)	39,9% (224)	16,5% (93)	7,3% (41)
Babushka	10,9% (61)	11,0% (62)	10,9% (61)	39,5% (222)	18,3% (103)	9,4% (53)
Korruption	11,9% (67)	13,0% (73)	11,6% (65)	36,8% (207)	17,3% (97)	9,4% (53)
Olja	14,2% (80)	9,8% (55)	7,5% (42)	36,7% (206)	23,3% (131)	8,5% (48)
Balet	15,3% (86)	15,8% (89)	10,5% (59)	34,0% (191)	13,0% (73)	11,4% (64)
Poltava	13,0% (73)	13,2% (74)	11,7% (66)	33,6% (189)	20,5% (115)	8,0% (45)
Björn	47,9% (269)	5,5% (31)	2,7% (15)	33,6% (189)	8,4% (47)	2,0% (11)
Balalajka	15,1% (85)	11,9% (67)	14,1% (79)	33,1% (186)	21,2% (119)	4,6% (26)
Tolstoy	14,4% (81)	13,9% (78)	13,5% (76)	32,6% (183)	16,4% (92)	9,3% (52)
Hitler	22,8% (128)	12,3% (69)	11,7% (66)	30,6% (172)	15,5% (87)	7,1% (40)
Konståkning	22,6% (127)	12,3% (69)	9,6% (54)	27,4% (154)	19,0% (107)	9,1% (51)
Nato	28,6% (161)	13,5% (76)	11,4% (64)	26,3% (148)	11,6% (65)	8,5% (48)
Hockey	56,9% (320)	4,8% (27)	5,7% (32)	22,4% (126)	5,7% (32)	4,4% (25)
Trafficking	11,2% (63)	21,2% (119)	15,7% (88)	21,7% (122)	16,5% (93)	13,7% (77)
Väst	40,2% (226)	11,7% (66)	9,8% (55)	21,2% (119)	9,6% (54)	7,5% (42)
Kniv	49,6% (279)	10,9% (61)	7,1% (40)	17,4% (98)	9,8% (55)	5,2% (29)
Jordbruk	16,9% (95)	17,1% (96)	13,3% (75)	17,4% (98)	23,0% (129)	12,3% (69)
Hundar	23,3% (131)	18,0% (101)	14,8% (83)	16,7% (94)	14,1% (79)	13,2% (74)
Hjältar	43,1% (242)	13,2% (74)	10,9% (61)	13,9% (78)	10,7% (60)	8,4% (47)
Vän	50,0% (281)	15,5% (87)	7,3% (41)	13,7% (77)	6,4% (36)	7,1% (40)
Säckpipa	10,0% (56)	22,1% (124)	18,1% (102)	13,7% (77)	19,8% (111)	16,4% (92)